

**Ο περί Συμβούλων Αφερεγγυότητας Νόμος του
του 2015**

Οι περί Συμβούλων Αφερεγγυότητας Κανονισμοί του 2015

Ο περί Συμβούλων Αφερεγγυότητας Νόμος του 2015 και οι σχετικοί Κανονισμοί, οι οποίοι ψηφίστηκαν πρόσφατα από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, θεσπίζουν και ρυθμίζουν το επάγγελμα του Συμβούλου Αφερεγγυότητας στην Κύπρο. Η θεσμοθέτηση του επαγγέλματος κρίθηκε αναγκαία για σκοπούς διασφάλισης της σωστής και αποτελεσματικής εφαρμογής των διαδικασιών και σχεδίων που προνοούνται στο σύνολο των νομοθεσιών που εμπίπτουν στο πλαίσιο αφερεγγυότητας.

I. Ενέργειες/Ιδιότητες Συμβούλου Αφερεγγυότητας:

- Σύμφωνα με τη νομοθεσία, μόνο αδειοδοτημένος Σύμβουλος Αφερεγγυότητας μπορεί να ενεργεί:
 - σε σχέση με νομικό πρόσωπο (εταιρεία), ως εκκαθαριστής, προσωρινός εκκαθαριστής, παραλήπτης, διαχειριστής ή εξεταστής,
 - σε σχέση με φυσικό πρόσωπο, ως διαχειριστής πτώχευσης, προσωρινός παραλήπτης της ιδιοκτησίας του ή ειδικός διαχειριστής της περιουσίας ή της επιχείρησής του ή ως σύμβουλος σχεδίου αποπληρωμής,
 - με οποιαδήποτε ιδιότητα, η οποία, σύμφωνα με την νομοθεσία, ορίζεται ως ενέργεια ή ιδιότητα στην οποία δύναται αποκλειστικά να προβεί ή με την οποία δύναται αποκλειστικά να ενεργήσει ο σύμβουλος αφερεγγυότητας.

Διευκρινίζεται ότι, πρόσωπο που ενεργεί ως παραλήπτης δυνάμει δικαστικού διατάγματος που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 32 του περί Δικαστηρίων Νόμου, δεν θεωρείται ότι ενεργεί ως Σύμβουλος Αφερεγγυότητας.

- Πρόσωπα τα οποία ενεργούσαν, πριν την ισχύ του παρόντος νόμου:
 - σε σχέση με νομικά πρόσωπα ως εκκαθαριστές, προσωρινοί εκκαθαριστές, παραλήπτες, διαχειριστές, ή
 - σε σχέση με φυσικό πρόσωπο ως διαχειριστές πτώχευσης, προσωρινοί παραλήπτης της ιδιοκτησίας του, ειδικοί διαχειριστές της περιουσίας ή της επιχείρησής του,

μπορούν να συνεχίσουν να ενεργούν υπό την ιδιότητά τους αυτή, χωρίς να είναι αδειοδοτημένοι Σύμβουλοι Αφερεγγυότητας, μέχρι την ολοκλήρωση των υποθέσεων αυτών ή μέχρι την απαλλαγή τους από τα καθήκοντά τους στις υποθέσεις αυτές, νοουμένου ότι διατηρούν κατάλληλη ασφαλιστική κάλυψη όπως περιγράφεται πιο κάτω, και συμμορφώνονται με το άρθρο 8(3) του Νόμου.

- Σύμφωνα με το άρθρο 8(3) του νόμου, πρόσωπο δεν μπορεί να αδειοδοτηθεί ως Σύμβουλος Αφερεγγυότητας εάν:
 - έχει πτωχεύσει, με βάση τις πρόνοιες του περί Πτωχεύσεως Νόμου και δεν έχει αποκατασταθεί,

- υπόκειται σε διάταγμα βάσει του άρθρου 180 του περί Εταιρειών Νόμου
- κατέχει δημόσιο αξίωμα, μόνιμο ή προσωρινό, στη δημόσια υπηρεσία
- έχει καταδικαστεί για οποιοδήποτε αδίκημα, το οποίο περιλαμβάνει έλλειψη εντιμότητας ή αισχροτήτας και δεν έχει αποκατασταθεί
- δεν έχει δικαιοπρακτική ικανότητα δυνάμει οποιουδήποτε Νόμου ή διατάγματος δικαστηρίου

II. Διαδικασία εξασφάλισης επαγγελματικής άδειας:

Για εξασφάλιση επαγγελματικής άδειας Συμβούλου Αφερεγγυότητας, ο ενδιαφερόμενος (ο οποίος πρέπει να είναι φυσικό πρόσωπο) απευθύνεται σε μία από τις τρεις αρμόδιες αρχές, για να υποβάλει σχετική αίτηση, συνοδευόμενη από τα απαραίτητα πιστοποιητικά/ βεβαιώσεις.

Αρμόδιες Αρχές αποτελούν:

- η Υπηρεσία Αφερεγγυότητας (τα καθήκοντα της οποίας εκτελούνται προσωρινά από τον Κλάδο Πτωχεύσεων και Εκκαθαρίσεων του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
- ο Σύνδεσμος Ελεγκτών Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ), και
- ο Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος.

III. Κριτήρια αδειοδότησης Συμβούλων Αφερεγγυότητας:

(α) να είναι **μέλος της αρμόδιας αρχής** που χορηγεί την άδεια, όπου η αρμόδια αρχή δεν είναι η Υπηρεσία Αφερεγγυότητας.

(β) να είναι **κάτοχος πανεπιστημιακού τίτλου σπουδών**

(γ) να έχει απασχοληθεί για **ελάχιστη περίοδο 3 ετών**, που προηγούνται της αίτησης, υπό μία τουλάχιστον από τις **ακόλουθες ιδιότητες**:

- δικηγόρος/νομικός
- εγκεκριμένος λογιστής/ελεγκτής
- αναλογιστής
- επαγγελματίας στον χρηματοοικονομικό τομέα
- Λειτουργός ή Εξεταστής στον Επίσημο Παραλήπτη ή/και στην Υπηρεσία Αφερεγγυότητας

Σημ.: Κατά τη μεταβατική περίοδο το κριτήριο αυτό διαφοροποιείται. Βλέπε σχετική επεξήγηση πιο κάτω στην παράγραφο «IV. Μεταβατική Περίοδος».

(δ) να έχει αποκτήσει **αποδεδειγμένη επαγγελματική πείρα σε θέματα αφερεγγυότητας** για:

- περίοδο 2 ετών ή
- 600 ώρες εντός περιόδου 2 ετών ή
- σε 10 υποθέσεις, εκ των οποίων οι μισές τουλάχιστον να αφορούν σε εκούσιες εκκαθαρίσεις, εντός περιόδου 2 ετών.

Με τον όρο «επαγγελματική πείρα σε θέματα αφερεγγυότητας» εννοείται:

«απασχόληση σε εργασία σχετικά με τη διαχείριση διαδικασιών αφερεγγυότητας ως:

- εργαζόμενος σε φυσικό πρόσωπο, το οποίο είναι Σύμβουλος Αφερεγγυότητας
- εργαζόμενος σε οίκο, εταιρεία ή οργανισμό, του οποίου οι αξιωματούχοι, οι συνέταιροι, τα μέλη ή οι εργαζόμενοι περιλαμβάνουν Σύμβουλους Αφερεγγυότητας
- Λειτουργός ή Εξεταστής στον Επίσημο Παραλήπτη ή/και στην Υπηρεσία Αφερεγγυότητας

- iv. σε σχέση με εταιρεία, ως εκκαθαριστής, προσωρινός εκκαθαριστής, παραλήπτης, διαχειριστής ή σύμβουλος αναδιάρθρωσης δανείων
- v. σε σχέση με φυσικό πρόσωπο, ως διαχειριστής πτώχευσης, προσωρινός παραλήπτης της ιδιοκτησίας του ή ειδικός διαχειριστής της περιουσίας ή της επιχείρησης του ή ως σύμβουλος αναδιάρθρωσης δανείων
- vi. επαγγελματίας σύμβουλος οποιουδήποτε από τα οριζόμενα στις παραγράφους (iv) ή/και (v) πιο πάνω».

Με τον πιο πάνω ορισμό καλύπτεται τόσο η πείρα που αποκτήθηκε πριν την ισχύ του νόμου, όσο και εκείνη που αποκτείται κατά την περίοδο εφαρμογής του νόμου.

Σημ. Κατά τη μεταβατική περίοδο το κριτήριο αυτό διαφοροποιείται. Βλέπε σχετική επεξήγηση πιο κάτω στην παράγραφο «IV. Μεταβατική Περίοδος».

(ε) να έχει επιτύχει σε **εξετάσεις επαγγελματικής ικανότητας**, οι οποίες έχουν οργανωθεί ή αναγνωρισθεί από τη Δημοκρατία.

Οι εξετάσεις διεξάγονται στην ελληνική γλώσσα ή σε οποιαδήποτε άλλη γλώσσα τυχόν αποφασίσει η Εξεταστική Επιτροπή. Οι εξετάσεις διασφαλίζουν το επίπεδο των απαιτούμενων θεωρητικών γνώσεων που είναι σχετικές με τις διαδικασίες αφερεγγυότητας και την ικανότητα της πρακτικής εφαρμογής τους.

Σημ.: Κατά τη μεταβατική περίοδο το κριτήριο αυτό διαφοροποιείται. Βλέπε σχετική επεξήγηση πιο κάτω στην παράγραφο «IV. Μεταβατική Περίοδος».

(στ) να διατηρεί σε ισχύ, κατά τον εν λόγω χρόνο, **ασφάλιση επαγγελματικής ευθύνης**, η οποία πληροί τις ελάχιστες απαιτήσεις που καθορίζονται στους κανονισμούς.

Ο υποψήφιος οφείλει να εξασφαλίσει επαγγελματική ασφάλιση ευθύνης το ύψος της οποίας δεν είναι μικρότερο:

- του ποσού των διακοσίων χιλιάδων ευρώ (€200.000) ανά έτος **και**
- (i) σε περίπτωση εκούσιας εκκαθάρισης, του ποσοστού 10% επί της περιουσίας της υπό εκκαθάριση εταιρείας
- (ii) σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση, του ποσού των εκατόν χιλιάδων ευρώ (€100.000) ανά υπόθεση.

Διευκρινίζεται ότι, η ικανοποίηση των δύο τελευταίων κριτηρίων αναμένεται να προκύψει, αφού επιβεβαιώσει η αρμόδια αρχή ότι πληρούνται οι υπόλοιπες προϋποθέσεις. Δηλαδή, υποψήφιος δικαιούται να παρακαθίσει στις σχετικές εξετάσεις επαγγελματικής ικανότητας, όπως αναφέρονται στο σημείο (ε) πιο πάνω, μόνο εάν η αρμόδια αρχή επιβεβαιώσει ότι πληροί τα κριτήρια που αφορούν στα σημεία (α) μέχρι και (δ) που αναφέρονται πιο πάνω. Σε περίπτωση επιτυχίας του στις εξετάσεις, τότε θα ζητηθεί η προσκόμιση της σχετικής ασφάλισης επαγγελματικής ευθύνης, προτού η αρμόδια αρχή εκδώσει την επαγγελματική άδεια Συμβούλου Αφερεγγυότητας.

IV. Μεταβατική Περίοδος:

Κατά τη μεταβατική περίοδο, την οποία θα ορίσει με διάταγμα ο Υπουργός και δεν μπορεί να ξεπερνά τους 12 μήνες από την έναρξη ισχύος του νόμου, δίνεται η δυνατότητα αναστολής των προϋποθέσεων (γ), (δ) και (ε) που παρουσιάζονται πιο πάνω και να αντικατασταθούν με τα ακόλουθα, για σκοπούς αδειοδότησης Συμβούλων Αφερεγγυότητας εντός της συγκεκριμένης περιόδου:

(α) να έχει απασχοληθεί για ελάχιστη περίοδο 8 ετών, που προηγούνται της αίτησης, υπό μία τουλάχιστον από τις ιδιότητες που αναφέρονται και πιο πάνω

(β) να έχει αποκτήσει αποδεδειγμένη επαγγελματική πείρα σε θέματα αφερεγγυότητας για:

- περίοδο 5 ετών ή
- 1800 ώρες εντός περιόδου 5 ετών ή
- σε 20 υποθέσεις, εκ των οποίων οι μισές τουλάχιστον να αφορούν σε εκούσιες εκκαθαρίσεις, εντός περιόδου 5 ετών,

Επιπλέον, ο Σύμβουλος Αφερεγγυότητας οφείλει, εντός περιόδου 5 μηνών από την ημερομηνία αδειοδότησής του:

- να συμμετάσχει σε ειδικό εκπαιδευτικό σεμινάριο διάρκειας τουλάχιστον 40 ωρών που διοργανώνεται ή εγκρίνεται από την Υπηρεσία Αφερεγγυότητας, και
- να επιτύχει σε εξέταση επί της ύλης του σεμιναρίου.

Σε διαφορετική περίπτωση, η επαγγελματική άδεια ανακαλείται.

V. Έκδοση Άδειας και εγγραφή στο Μητρώο

Δεδομένου ότι πληρούνται όλα τα πιο πάνω, η αρμόδια αρχή εκδίδει την άδεια ασκήσεως του επαγγέλματος του Συμβούλου Αφερεγγυότητας με την καταβολή τέλους ύψους €300 και ενυπόγραφη αποδοχή του Κώδικα Δεοντολογίας του Επαγγέλματος από τον υποψήφιο Σύμβουλο Αφερεγγυότητας. Ακολούθως, η αρμόδια αρχή ενημερώνει σχετικά την Υπηρεσία Αφερεγγυότητας, ώστε να περιληφθεί το όνομα και τα στοιχεία του συγκεκριμένου Συμβούλου στο Μητρώο Συμβούλων Αφερεγγυότητας, το οποίο αναρτάται στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας. Η άδεια έχει ισχύ ενός έτους.

Ο Σύμβουλος Αφερεγγυότητας, κατά την αδειοδότηση, μπορεί να υποδείξει τυχόν ιδιότητες, ως αυτές καθορίζονται στη σχετική νομοθεσία, που επιθυμεί να ενεργεί (π.χ. εκκαθαριστής, διαχειριστής, εξεταστής, σύμβουλος αναδιάρθρωσης προσωπικών χρεών), τόσο για ενημέρωση του κοινού που θα απευθυνθεί σε αυτόν, όσο και σε περίπτωση περίληψής του σε κατάλογο για εκ περιτροπής διορισμό για σκοπούς πτώχευσης ή εκκαθάρισης.

VI. Ανανέωση άδειας

Η άδεια ανανεώνεται με την πληρωμή του απαιτούμενου τέλους ύψους €170, τουλάχιστον ένα μήνα πριν από την λήξη της, εκτός εάν έχει προηγουμένως ανακληθεί από την αρμόδια αρχή.

VII. Υποχρεώσεις Συμβούλου Αφερεγγυότητας:

Ο Σύμβουλος Αφερεγγυότητας κατά τη διάρκεια ισχύς της επαγγελματικής του άδειας, οφείλει να συμμετέχει σε κατάλληλα προγράμματα συνεχούς εκπαίδευσης για τη διατήρηση επαρκών θεωρητικών γνώσεων, επαγγελματικών προσόντων και αξιών υψηλού επιπέδου. Για το σκοπό αυτό προσκομίζει βεβαιώσεις ή/και άλλα πιστοποιητικά συμμετοχής σε σχετικά εκπαιδευτικά προγράμματα, προς την αρμόδια αρχή που τον αδειοδότησε. Σε περίπτωση παράλειψης συμμόρφωσης του για περίοδο πέραν των 2 ετών, η αρμόδια αρχή δύναται να προβεί σε προειδοποίηση του συμβούλου αφερεγγυότητας για συμμόρφωσή του εντός 6 μηνών ή να παραπέμψει το θέμα σε πειθαρχική διαδικασία, εκτός εάν ικανοποιηθεί ότι συντρέχουν επαρκείς λόγοι που δικαιολογούν τη μη συμμόρφωσή του εντός της καθοριζόμενης περιόδου.

VIII. Εποπτεία και Πειθαρχικές Ποινές

Ο Σύμβουλος Αφερεγγυότητας υπόκειται σε εποπτεία από την αρμόδια αρχή που τον αδειοδοτεί, για σκοπούς ελέγχου συμμόρφωσης του με οποιαδήποτε σχετική νομοθεσία, διατάγματα, επαγγελματικά πρότυπα, κώδικα δεοντολογίας, καθώς και οποιαδήποτε άλλα σχετικά ζητήματα κρίνονται σκόπιμα. Η αρμόδια αρχή δύναται να συλλέγει και να ελέγχει οποιεσδήποτε πληροφορίες κρίνει απαραίτητες για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της ή για τη διερεύνηση ενδεχόμενης παράβασης των υποχρεώσεων του Συμβούλου, ως αυτά απορρέουν από τη νομοθεσία, καθώς και να προβαίνει σε επιτόπιους ελέγχους. Η αρμόδια αρχή, μέσω Πειθαρχικής Επιτροπής, μπορεί να διεξάγει

έρευνες και σε περίπτωση που Σύμβουλος κριθεί ένοχος παραπτώματων, να υποβάλει συγκεκριμένες ποινές, ως καθορίζονται στη σχετική νομοθεσία.

ΙΧ. Αμοιβές Συμβούλων Αφερεγγυότητας

Οι αμοιβές, ρυθμίζονται μέσω των περί Συμβούλων Αφερεγγυότητας Κανονισμών του 2015, ανάλογα με την ιδιότητα την οποία ενεργεί, ως ακολούθως:

- Ως **διαχειριστής**, ισχύουν τα τέλη που χρεώνει ο Επίσημος Παραλήπτης όταν ενεργεί υπό την ιδιότητα αυτή (δηλ. σημεία 1 μέχρι 4 του (Κανονισμός 3) των περί Πτώχευσης (Τέλη και Δικαιώματα του Επίσημου Παραλήπτη) Κανονισμών του 2013), εκτός αν αποφασιστεί διαφορετικά στη συνέλευση πιστωτών.

Σημ: Οι περί Πτώχευσης (Τέλη και Δικαιώματα του Επίσημου Παραλήπτη) Κανονισμοί του 2013 αναμένεται να τροποποιηθούν σύντομα.

- Ως **εκκαθαριστής**, ισχύουν τα τέλη που χρεώνει ο Επίσημος Παραλήπτης όταν ενεργεί υπό την ιδιότητα αυτή, εκτός αν αποφασιστεί διαφορετικά στη συνέλευση πιστωτών. (Σημ.: Σημεία 1 μέχρι 4 του Δεύτερου Πίνακα (Κανονισμός 93) των περί Εταιρειών (Εκκαθάριση) Κανονισμών του 2013).

Η αμοιβή του Συμβούλου Αφερεγγυότητας που ενεργεί ως εκκαθαριστής για εκούσιες εκκαθαρίσεις δεν ρυθμίζεται.

Σημ: Οι περί Εταιρειών (Εκκαθάριση) Κανονισμών του 2013 αναμένεται να τροποποιηθούν σύντομα.

- Ως **εξεταστής**, η αμοιβή ρυθμίζεται μόνο για οφειλές που δεν ξεπερνούν τις €500.000. Σε τέτοιες περιπτώσεις, χρεώνεται πάγιο ύψους €1000 και επιπρόσθετο κλιμακωτό ποσοστό, ανάλογα με το ποσό οφειλής, το οποίο συμφωνείται μεταξύ του Συμβούλου και του χρεώστη:
 - Για οφειλές μέχρι €100.000, ποσοστό μέχρι 2,00%.
 - Για οφειλές από €100.001 μέχρι €300.000, ποσοστό μέχρι 1,60%.
 - Για οφειλές από €300.001 μέχρι €500.000, ποσοστό μέχρι 1,30%.

Με την επιβεβαίωση του σχεδίου αναδιάρθρωσης από το Δικαστήριο, η αμοιβή που υπολογίζεται στη βάση των πιο πάνω προνοιών, αυξάνεται κατά 20%.

- Ως **σύμβουλος αναδιάρθρωσης χρέους φυσικού προσώπου**, η αμοιβή ρυθμίζεται μόνο για οφειλές που δεν ξεπερνούν τις €300.000. Σε τέτοιες περιπτώσεις, χρεώνεται πάγιο ύψους €750 και επιπρόσθετο κλιμακωτό ποσοστό, ανάλογα με το ποσό οφειλής, το οποίο συμφωνείται μεταξύ του Συμβούλου και του χρεώστη:
 - Για οφειλές μέχρι €100.000, ποσοστό μέχρι 1,70%.
 - Για οφειλές από €100.001 μέχρι €350.000, ποσοστό μέχρι 1,30%.

Με την επιβεβαίωση ή την επιβολή του σχεδίου αναδιάρθρωσης από το Δικαστήριο, η αμοιβή που υπολογίζεται στη βάση των πιο πάνω προνοιών, αυξάνεται κατά 20%.

**Ομάδα Έργου για το Πλαίσιο Αφερεγγυότητας
Υπουργείο Οικονομικών
18 Μαΐου 2015**